

Posudek na rigorózní práci Mgr. Jany Vaňové

„Súkromnoprávne a verejnoprávne aspekty zodpovednosti za bezpečný a vadný výrobok“

Posuzovaná práce se na poměrně širokém prostoru 117 stran zabývá důležitou a aktuální otázkou, kterou odpovědnost za škodu způsobenou vadným výrobkem jako součást širší právní ochrany spotřebitele v právní teorii i praxi představuje. Jde o významné a aktuální téma, které se dotýká každého občana-spotřebitele. Pozornost, kterou této právní úpravě věnují evropské instituce a které se jí dostává i v České republice, jednoznačně vypovídá o snaze vyrovnat a posílit právní postavení spotřebitele vůči výrobně-dodavatelskému prostředí. Autorka správně hodnotí přijetí Směrnice v právu EU jako snahu posílit jednotnou právní úpravou i konkurenceschopnost a pohyb výrobků v rámci evropského vnitřního trhu. Proto se děje ochrana spotřebitele po dvou liniích; jednak jako ochrana bezpečnosti a zdraví spotřebitele a za druhé jako ochrana hospodářských zájmů spotřebitele. Z tohoto pohledu je výběr tématu záslužný i proto, že přispívá ke komplexnímu a ucelenému zpracování otázek právní ochrany spotřebitele.

Šíře autorčina pohledu zasluhuje uznání. V práci přináší nejen český pohled veřejnoprávní a soukromoprávní na obecné otázky zkoumaného tématu, nýbrž srovnává i legislativní přístupy a řešení zahraniční ve světle judikatury Soudního dvora EU; inspirativní a nepochybně zajímavá je pro českého čtenáře právní úprava finská včetně rozboru konkrétní soudní kauzy. Složitost a náročnost právní úpravy vyplývá i z obsáhlého a komplexního podání veřejnoprávních prvků ochrany spotřebitele. Přehled autorky je v tomto směru vyčerpávající a je vskutku s podivem, na kterých místech právního řádu se ochrana spotřebitele projevuje promítá (záslužný je i rozbor judikatury Nejvyššího správního soudu).

Z hlediska systematického je trochu překvapující sled výkladu autorky, která sice rigorózní práci nazvala „Súkromnoprávne a verejnoprávne aspekty zodpovednosti za bezpečný a vadný výrobok“, avšak výklad zahajuje zevrubným výkladem veřejnoprávní úpravy ochrany spotřebitele. Odpovídající pozornost věnuje základním veřejnoprávním předpisům, kterým je zákon o ochraně spotřebitele a zákon o technických požadavcích na výrobek; důkladně–s přihlédnutím k právu EU se věnuje i zásadnímu pojmu „bezpečnost výrobků“. V podaném rozboru neopomenula se vyjádřit k poněkud diskusnímu pojmu „uvvedení výrobku do oběhu“, „uvvedení výrobku na trh“ a „uvvedení výrobku do provozu“.

Z pohledu soukromoprávního pak autorka správně označuje zákon č. 85/1998 Sb., přijatý na základě Směrnice Rady 85/374/EHS. jako zvláštní typ odpovědnosti za škodu, který doplňuje katalog případů odpovědnosti za škodu v občanském zákoníku. O tom svědčí-jak autorka správně uvádí- ustanovení § 10 odst. 1 tohoto zákona, který stanoví subsidiární aplikaci občanského zákoníku. Podle § 10 odst. 2 má poškozený právo volby, zda uplatní právo na náhradu škody podle obecné úpravy odpovědnosti za škodu obsažené v občanském zákoníku nebo vůči výrobcí podle zvláštní právní úpravy. Jde proto o dva vzájemně se vylučující postupy uplatňování nároku na náhradu škody, jinými slovy souběh obou odpovědností není možný. Tak ostatně judikují i české soudy. Přitom-dovozuje judikatura- pro realizaci práva volby režimu není předepsána žádná právní forma a může se odehrát i konkludentně.

Při hodnocení obsahové i formální stránky posuzované práce docházím k závěru, že autorka ve své práci prokázala velmi solidní úroveň teoretických znalostí, výborný přehled evropské i tuzemské judikatury, tvůrčí přístup k řešení konkrétních problémů, jakož i potřebný smysl pro propojení soukromoprávního a veřejnoprávního pohledu na danou problematiku. S tuzemskou literaturou pracuje lege artis (jen škoda, že opomenula záslužnou práci slovenského civilisty A. Duláka, který se otázkám odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem intenzivně na Slovensku věnuje).

Konstatuji ze shora uvedených důvodů, že předložená rigorózní práce Mgr. Jany Vaňové naplňuje kriteria předepsaná pro tento druh prací. Proto rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 24.5.2011

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.